

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Corollaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

que & visio est species expressa divina essentia. Minor probatur. Actus potentia formaliter & essentialiter assimilativa est assimilatio, siquidem potentia specificatur ab actu: sed intellectus est potentia formaliter assimilativa, quia est representativa, nec aliter representat, nisi in quantum cognoscens assimilata cognito, & quodammodo transformatur in objectum cognitum, unde Phil. 3. de an. te. 7. inquit, quod omnis cognitio fit per assimilativam cognoscens ad cognitum.

10. Confirmatur primo. Ipsa visio corporea objecti est species & similitudo ipsius: ergo etiam visio incorporea & intellectualis; utraque enim est actus potentia representativa.

11. Confirmatur secundo. Visio divina essentia est per se ipsam formaliter vera: ergo per se ipsam est formaliter similis divina essentia. Consequentia probatur: veritas est conformitas actus cum objecto, sed conformitas est similitudo: ergo formalis veritas actus est ipsius formalis similitudo cum objecto. Cum ergo visio sit formaliter vera, etiam formaliter similis essentia visae.

12. Confirmatur tertio. Verbum est signum productum ad manifestandam rem cognitam, sed hoc factum visio: ergo visio ipsa est verbum.

13. Respondet negando minorem, & dico, essentialem conceptum cognitionis esse, ad objectum suo modo praesens vitaliter intendere & attendere, in quo consistit representatio potentia cognoscitiva. Cumque sola divina essentia, tanquam suum intelligere & intelligi, ac proinde per essentiam intelligibilis & intellecta in actu, possit se ipsam per modum termini intelligibilis & intellecti sistere intelligibiliter praesente intra intellectum, idcirco representatio intellectus, quae fit in beata visione, consistit in sola contemplativa intentione, seu attentione ad illam divinam essentiam seu terminum intellectualem: qua attentione & adhaerentia intellectus totus absorptus & affixus in DEO, quodammodo in ipsum transformatur & deificatur: in aliis vero cognitionibus, ubi objectum cognitum non est suum intelligere, ipse intellectus sua cognitione conatur ad efformandum sibi terminum intellectualem, quem alias intra se & in esse cognito non haberet praesentem: Itaque vis representativa intellectus consistit in vitaliter terminando objectum praesens, quod sit vel in illud simpliciter intuitu, ut jam sufficienter praesens, in & attendendo, vel si se ipso non sit sufficienter praesens, ipsius imaginem in se efformando: sicut enim intellectus agens in homine vim habet efformandi species impressas, quando objectum non aliter fieri potest praesens in actu primo: sic intellectus patiens vim habet efformandi sibi speciem expressam, quando objectum aliter non potest fieri praesens & intellectum in actu secundo.

14. Ad 1. Confirm. nego antec. est enim attentio ad objectum externum per vitalem refractionem specierum & radiorum visualium in pupillam transmissorum.

15. Ad 2. nego consequ. Ad cujus probationem distinguo majorem: Veritas est conformitas actus cum objecto vel per modum imaginis, vel per modum signi concedo: tantum per modum imaginis, nego maj. sed conformitas est similitudo, quae est conformitas imaginis, conc. conformitas signi

cum re significata nego min. & consequ. Sensus est, quod actus visionis se habet per modum cuiusdam perpetui iudicii & affirmationis, quae intellectui beati in fixissima contemplatione exercite enuntiat, significat & gustandum exhibet, DEUM sibi esse omnia in omnibus, absque hoc, quod in se formalia divinitatis praedicata intellectui contuenda objiciat: hoc autem est esse conformem per modum signi, sicuti vocalis propositio, quae dicit objectum esse quod est, est vera & conformis objecto, sine similitudine, quia est conformis per modum signi, non per modum imaginis.

Ad 3. Confirm. quae precedentem responsio- nem impugnat Resp. Verbum mentale est signum productum ad manifestandam rem cognitam terminativè, & per modum imaginis conc. quomodocunque & vitaliter tantum, nego. Nos autem in priori sensu disputamus; unde si contendas, etiam hunc actum esse verbum, vel dictionem, quo aliquid quomodocunque iudicatur, apprehenditur, intimatur: erit questio de nomine: nec enim repugno, quin visio beata, quatenus est iudicium quoddam exercitum de infinita DEI bonitate & sic practice determinativa voluntatis ad amorem fructivum, quaedam dictio, vel verbum vitaliter, hoc est per modum tendentiae apprehendens & gustantis, quam bonus sit Dominus, non verò terminativè, seu per modum objecti terminantis & instar imaginis contuendum praesentis, dici possit.

§ IV.
Corollaria.

Inferes ex dictis primo. Visionem beatam in sensu strictiori & proprio non esse dictionem. Dicitio enim proprie est intellectio productiva verbi terminantis cognitionem: sed ex dictis constat per visionem beatam non produci verbum, ergo.

Inferes secundo. Essentiam divinam tamen intrinsece terminet cognitionem tanquam objectum intellectum in actu secundo: idcirco expleat munus speciei expressae, non tamen proprie loquendo dici posse verbum Beatorum: quia verbum praeter rationem termini intellectualis dicit etiam processionem à dicente, hoc est intelligente, à quo exprimitur, quod de essentia divina dici non potest. Ideo secunda Persona in Divinis dicitur Verbum & imago: quia à Patre aeterno per cognitionem & in naturae similitudinem formaliter procedit.

Inferes tertio. Quamvis Angeli substantia, respectu propriae cognitionis obeat munus speciei impressae, non tamen posse habere rationem verbi & speciei expressae; quia sicuti Angelus non est suum intelligere, ita neque est suum intelligi, vel intellectum in actu: unde sicuti intelligere ipse est accidentale, ita terminus quoque intellectio- nis debet esse accidentalis.

Inferes quarto. Omnem intellectio- nem creatam, excepta beatifica visione, simul esse dictionem (ubi dicitio ratione distinguitur ab intellectio- ne, cui superaddit habitudinem ad verbum, tanquam signum manifestativum objecti) quia in omni alia verbum producit. Dixi creatam, quia increata & essentialis DEI intellectio non producit verbum, sed notionalis tantum, de qua in tractatu de Trinitate.